

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за серпень 2026 року

Водогосподарськими організаціями суббасейну Прип'яті забезпечено відбір проб води на 32 пунктах спостережень, із них на 4-х поверхневих водозаборах, які є джерелами питного водопостачання та 5-и транскордонних водотоках з метою визначення хімічних та фізико-хімічних показників (100 % до плану).

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону, м. Вишгород виконані хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, летких органічних сполук та важких металів по всіх 32 створах.

У 4 пунктах виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості за вмістом нікелю і його сполук (норма-34 мкг/дм³):

- 106,4 мкг/дм³ р. Церем, с. Ярунь (у 3,1 раза)
- 40,7 мкг/дм³ р. Ствига, с. Познань (у 1,2 раз)
- 36,2 мкг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці (у 1,1 раза)
- 35,3 мкг/дм³ р. Стир, с-ще Зарічне (у 1,04 раза)

В річці Прип'ять, м. Чорнобиль зафіксовано перевищення в 1,1 раза вмісту бензо(b)флуорантену (0,018 мкг/дм³).

Визначення хімічних речовин (пріоритетних та специфічних басейнових) показали наявність, без перевищення максимально допустимих значень екологічних нормативів якості:

- пестицидів: тербутрину-8, квіноксифену-8 та дикофолу-1 створів;
- поліароматичних вуглеводнів: флуорантену-10 та антрацену-4 створів;
- важких металів: хрому-16, миш'яку-15, нікелю-4 та свинцю-1 створів.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод.

Значення більшості показників знаходяться значно нижче гранично допустимих концентрацій, за винятком марганцю та заліза загального, що зумовлено природним походженням. Порівняно з липнем по усіх транскордонних водотоках вміст заліза загального знизився, а в питних водозаборах фіксується його зростання (окрім річки Случ м. Звягель).

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 27,28 мгО/дм³ р. Уж, м. Коростень

максимальне значення – зафіксовано **перевищення:**

- 52,78 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,70 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

максимальне значення - зафіксовано **перевищення:**

- 3,52 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель

- 3,10 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

• амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³): в межах від 0,26 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень та р. Хомора, м. Полонне до 0,39 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;

- фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³): в межах від 0,030 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 0,175 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
- нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³): в межах від 1,62 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 4,56 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³): в межах від 0,006 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до 0,038 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 234 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький до 382 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення:**
 - 0,770 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
 - 0,720 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
 - 0,312 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
 - 0,310 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне.
- марганець (норма - 0,01 мг/дм³) - **зафіксовано перевищення:**
 - 0,096 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
 - 0,061 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
 - 0,055 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
 - 0,054 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення: 1,78 мгО₂/дм³ р. Льва, с. Переброди
максимальне значення: 2,30 мгО₂/дм³ р. Ствига, с. Познань
- ХСК (норма - 50 мг О/дм³)
мінімальне значення: 19,09 мгО/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці
максимальне значення: 24,55 мгО/дм³ р. Ствига, с. Познань

БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

- амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³): в межах від 0,081 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне до **зафіксовано перевищення:**
 - 0,755 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
 - 0,653 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк.
- фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³): в межах від 0,005 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди до 0,046 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³): в межах від 0,795 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне до 1,080 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
- нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³): в межах від 0,013 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне до 0,245 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 178 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань до 242 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) **зафіксовано перевищення:**
 - 0,367 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань;
 - 0,361 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
 - 0,220 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
 - 0,191 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
 - 0,166 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне.

Такі біогенні показники, як фосфат іони, нітрат іони, нітрит іони, мінералізація знаходяться значно нижче гранично допустимих концентрацій для водойм питного, господарсько-побутового та рибогосподарського водокористування.

Вміст розчиненого у воді кисню стабілізувався до нормативних значень і становив 5,80-9,44 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за серпень 2026 року

Операційний моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні середнього Дніпра проводиться **на 10 пунктах спостережень**, у т.ч. 6 - поверхневих водозаборів, які є джерелами питного водопостачання.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 10 проб, 100% до плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород.

За результатами вимірювань протягом серпня перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості не виявлено.

Разом з тим, у межах допустимих значень виявлена присутність:

- пестицидів:
 - квіноксифену у 5 створах (в річках Ів'янка, Ірша Малинське та Іршанське вдсх., Візня та Мика);
 - дикофол в річці Мика.
- поліароматичних вуглеводнів:
 - флуорантену у 9 створах (окрім річки Роставиця);
 - антрацену в річках Ірша Іршанське вдсх. та Мика.
- фармацевтичних препаратів
 - трихлорметану (хлороформу) в річці Гуїва.
- металів:
 - хрому у всіх 10 створах;
 - нікелю у 5 створах (в річках Тетерів Відсічне вдсх., Ірша Малинське та Іршанське вдсх., Візня та Мика);
 - кадмію в річці Тетерів, Денишівське вдсх..

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 31,82 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин та р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова

максимальне значення: 49,41 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 3,12 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин та р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова

максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:

- 4,16 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,36 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
- 3,20 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир

Біогенне забруднення

- амоній - іони (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,21 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир до 0,78 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 1,62 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 2,66 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,016 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 0,064 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,028 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 0,119 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська та р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 304 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир до 407 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):
 - 0,384 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
 - 0,384 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
 - 0,360 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
 - 0,312 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
 - 0,240 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
 - 0,228 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
 - 0,072 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
 - 0,054 мг/дм³ р. Тетерів, Денишівське вдсх., м. Житомир;
 - 0,054 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
 - 0,054 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
 - 0,048 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;
 - 0,048 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 8,72-9,84 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.